

Tlačová konferencia Národnej banky Slovenska

dňa 24. 11. 2015

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

Dobrý deň, vítam vás na dnešnej tlačovej konferencii k zavedeniu novej 20 eurovej bankovky do obehu. Informovať vás bude riaditeľ odboru peňažnej hotovosti, pán Viliam Ostrožlík, vedúci oddelenia peňažného obehu, pán Andrej Slížik a expert prípravy a ochrany platidiel, pán Gabriel Schlosser. Nech sa páči, pán riaditeľ, máte slovo.

Viliam Ostrožlík, riaditeľ odboru peňažnej hotovosti NBS

Ďakujem pekne, dobrý deň, vážené dámy, vážení páni, hotovostné euro bolo zavedené do peňažného obehu 1. januára 2002, v tom čase v dvanástich členských krajinách eurozóny. V súčasnosti eurobankovkami a euromincami ako domácou menou platí viac ako 338 miliónov obyvateľov dnes už v devätnástich krajinách eurozóny. Od uvedenia eurobankoviek do obehu, a to za necelých 14 rokov, hodnota obeživa v bankovkách narástla na 1,1 bil. EUR. Čo je dôležité spomenúť, je, že jedna štvrtina z tohto objemu obieha mimo územia členských krajín eurozóny, a to dokumentuje, že euro je dnes jednou z najvýznamnejších mien v celosvetovom meradle. Pokračujúci technologický a technický vývoj v Európe a vo svete nám umožňuje vyrobiť a používať kvalitnejšie bankovky, preto sme sa rozhodli vyrobiť, samozrejme v rámci eurozóny, novú sériu, ktorú nazývame aj séria Európa. Sofistikovanejšie ochranné prvky, najmodernejšia technológia výroby bankovkového papiera a tlače bankoviek vytvorili možnosti pre výrobu oveľa kvalitnejších bankoviek, ako je to v porovnaní so sériou starou. Zajtra uvádzame do obehu tretí nominál z novej série bankoviek, zo série Európa, a to 20 EUR bankovku. Pre potreby hotovostného peňažného obehu v eurozóne bolo vyrobených 4,3 mld. kusov bankoviek v siedmych rôznych európskych tlačiarňach cenín. Národná banka Slovenska, ako aj ďalšie centrálné banky eurozóny a Európska centrálna banka zabezpečili v súvislosti s uvedením novej 20 EUR bankovky predovšetkým včasnú informovanosť obyvateľstva, bánk, finančných inštitúcií, rôznych spoločností, podnikateľských subjektov, ale aj škôl a ďalších organizácií. Cieľom bolo poskytnúť dostatočné množstvo informácií o novej bankovke, hlavne o jej ochranných prvkoch a samozrejme o príprave na jej vydanie do obehu. Bol vytvorený dostatočný priestor tiež pre banky a iné spoločnosti, ktoré používajú bankomaty a iné technické zariadenia pre príjem a výdaj bankoviek, aby tieto zariadenia mohli byť samozrejme dopredu upravené a pripravené tak na príchod novej bankovky. Informovanosť a technologické úpravy zariadení začali približne pred deviatimi mesiacmi.

V tomto období Národná banka Slovenska absolvovala veľa školení zástupcov bánk, finančných spoločností, zástupcov Polície Slovenskej republiky a ďalších organizácií, kde predstavila novú bankovku, jej parametre a jej ochranné prvky. Skúsenosti z prvých dvoch nominálov novej série, série Európa – konkrétne mám na mysli 5 EUR a 10 EUR bankovku – sú veľmi pozitívne. Osobne verím, že trh prijme novú 20 EUR bankovku bez problémov a so záujmom. Na záver mi dovoľte, aby som uviedol jednu dôležitú informáciu, ktorá sa tu pravdepodobne ešte bude opakovať, ale je dobré ju opakovať a hlavne ju šíriť medzi obyvateľstvom a medzi podnikateľmi a vlastne na celom trhu v Slovenskej republike, a to to, že 20 EUR bankovky starej série, ktoré môžete aj tuná vidieť, sú platné aj naďalej, sú zákonným platidlom naďalej bez časového obmedzenia. To znamená, že ich netreba vymieňať, netreba s nimi prichádzať či už do komerčných bánk alebo do Národnej banky a zamieňať ich za nové dvadsiatky. Ak by prišlo k tomu, že bude ich platnosť obmedzená, verejnosť sa to včas dozvie. Z mojej strany toľko, ďakujem veľmi pekne.

Andrej Slížik, vedúci oddelenia peňažného obehu NBS

Ďakujem pekne za slovo, ak dovoľíte, dámy a páni, ja v krátkosti zhodnotím, keďže ide o tretí nominál novej série Európa, ja v krátkosti zhodnotím emisiu 5 EUR a 10 EUR bankovky z tejto série. Tu sú niektoré základné čísla, ktoré už pán riaditeľ spomínal, ja to nebudem opakovať. Možno dôležitý slide je – percentuálne zastúpenie nominálnych hodnôt v obehu: 20 EUR bankovka, ktorá bude emitovaná počnúc zajtrajším dňom, má zastúpenie takmer 23 % v obehu. A 5 EUR bankovka novej série išla do obehu 2. mája 2013 – od tohto času sme stiahli z obehu 8,5 mil. kusov, v obehu nám ešte zostáva ešte 300 tis. kusov a takmer 97 % z 5 EUR bankovky už obieha séria Európa. Vidíte počas roka, akým spôsobom sme to sťahovali z obehu, takže 97 % 5 EUR bankovky je už nová séria Európa. 10 EUR bankovka série Európa išla do obehu 23. septembra 2014. Z obehu bolo stiahnutých 42 mil. kusov, 6 mil. kusov ešte ostáva v obehu, 81 % obehu už dnes predstavuje nová 10 EUR bankovka – graficky znázornené počas roka, akým spôsobom sa nám to vracalo do Národnej banky. Skúsenosti pri emisii 5 EUR a 10 EUR bankovky série Európa – dôležité je nechať dostatočný časový priestor na nastavenie zariadení, vývoj softwaru. Ukázalo sa nám, že 9 mesiacov je dostatočne dlhá časová doba, aby trh sa vedel pripraviť na emisiu nového nominálu, aby boli pripravené softwary a zariadenia tak, aby ľudia, obyvatelia mohli platiť bez problémov novou bankovkou. Výrazne pomohla možnosť – už to bolo aj pri 10 EUR bankovke, teraz tak isto aj pri 20 EUR bankovke – že centrálna banka požičiavala subjektom, ktoré prejavili záujem a mali naozaj potrebu mať tie bankovky dopredu pred emisiou, aby mohli testovať zariadenia

a vyvíjať softwary – toto bola výrazná pomoc, ktorú centrálné banky urobili voči trhu. Ako už bolo povedané, nezaznamenali sme žiadne výrazné problémy, ktoré by narušili plynulosť hotovostného peňažného obehu pri emisii 5 a 10 EUR bankovky novej série a nepredpokladáme, že tak bude ani pri 20 EUR bankovke. 100 % zariadení nikdy nebude na trhu pripravených, avšak aj tie skúsenosti, ktoré máme – aj 80 % je dostatočné množstvo na to, aby neboli problémy pri platení a pri emisii novej bankovky. Základné dátumy v súvislosti s novou 20 EUR bankovkou – tie prípravy sa veľmi zintenzívnili už začiatkom tohto roku, samozrejme ten proces bežal už niekoľko rokov dopredu – avšak počnúc 6. februárom 2015, kedy bol spravený veľký seminár, ktorý organizovala Európska centrálna banka v spolupráci s talianskou centrálnou bankou v Ríme, na tomto seminári boli pozvané firmy z celej eurozóny, bola predstavená bankovka, boli predstavené základné atribúty emisie a v podstate od tohto času mohli tie firmy pracovať na tom, aby sa pripravili na emisiu. Dizajn novej bankovky bol odhalený 24. februára a v podstate od tohto dátumu padlo embargo na dizajn bankovky a od 25. februára centrálné banky začali požíčať bankovky subjektom na trhu. Samozrejme množstvo letákov bolo distribuovaných v eurozóne na adresy firiem a tak, aby bola zabezpečená informovanosť. A dôležitý dátum – 25. november, kedy nová 20 EUR bankovka je vydávaná – začiatok výdaja do obehu. Počas tohto obdobia – od februára 2015 – sme - aj Národná banka veľmi intenzívne komunikovala s dodávateľmi zariadení, bankami, prepravnými a spracovateľskými spoločnosťami, kedy sme sa snažili maximálne vyjsť v ústrety a dať všetky informácie, ktoré potrebujú tieto firmy, aby sa mohli pripraviť na emisiu. V dvoch kolách sme oslovovali 63 subjektov – už počas emisie 5 aj 10 EUR bankovky – už máme vytvorenú celkom solídnu databázu týchto firiem. Týchto 63 subjektov zabezpečuje zhruba 10 157 zariadení, takže nie je to málo, a sú tam dokonca aj niektoré firmy z Čiech, ktoré dodávajú parkovacie systémy aj na Slovensko, takže komunikovali sme aj s nimi. Takže myslíme si, že všetci, ktorí potrebovali tie informácie mať, ich aj mali. 16 subjektov využilo príležitosť zapožičať si nové bankovky v Národnej banke a jedna firma si prišla otestovať zariadenia ku nám do Národnej banky. Od mája 2015 veľmi intenzívne naši zamestnanci, kolegovia, školili – či už sa jedná o rôzne zložky Polície, externých lektorov multiplikátorov, ktorí následne školili ďalej študentov, dôchodcov, zamestnancov rôznych firiem, ktorí o to prejavili záujem. Ako som už spomenul, dvakrát sme oslovili subjekty na trhu, kde sme sa ich pýtali, ako sú pripravení na zavedenie novej 20 EUR bankovky. Ten dôležitý údaj je, že v čase zavedenia - to znamená, že v tomto čase – už všetci deklarovali, že sú pripravení na zavedenie novej 20 EUR bankovky a nepredpokladajú problémy. Nejaké základné informácie, ktoré pán riaditeľ spomenul, ale ja ich zopakujem – je, že prvá séria

ostáva v obehu, nie je potrebné ju meniť, ľudia naozaj nemusia nič mimoriadne vykonať, nepotrebujú ísť do banky. Čo je však dôležité je, aby ľudia vedeli, že počnúc zajtrajším dňom takáto bankovka je v obehu, že s ňou môžu platiť a je dôležité, že keď ju dostanú prvý krát do rúk, aby venovali pozornosť a skontrolovali si nové ochranné prvky – ten základný koncept, ktorý je na kontrolu bankoviek, čo by mali ľudia vedieť je, že bankovka sa kontroluje pohľadom, hmatom a naklonením. Kolega, pán Dr. Schlosser, povie bližšie k tomu, ale toto je ten základný koncept, ktorý by mali ľudia vedieť pri kontrole bankovky, keď ju dostanú do rúk. Ukončenie platnosti tohto nominálu, podobne ako aj 5 a 10 EUR bankovka – o tom bude rozhodnuté niekedy v budúcnosti a verejnosť sa o tom včas dozvie. Na tomto slide vidíte niekoľko linkov, kde sa dá zistiť, či zariadenie, ktoré už – či už banka alebo spracovateľ peňazí alebo nejaký obchod – používa. Ľudia si vedia overiť, či dané zariadenie už má software na novú bankovku, či je adaptovateľné a samozrejme dôležité je, aby tí, ktorí ešte neurobili – tak kontaktovali dodávateľa svojho zariadenia a zabezpečili update na novú 20 EUR bankovku. A to je z mojej strany všetko. Ďakujem.

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel NBS

Dámy a páni, veľmi stručne poviem niekoľko informácií k novej eurovej bankovke nominálnej hodnoty 20 EUR. Ako vidíte na tomto prvom slide, tak každý rok doteraz Európska centrálna banka spolu s národnými centrálnymi bankami dávala do obehu nové bankovky. Toto sa dialo z dvoch dôvodov – jeden z dôvodov je ten, aby sa zvýšila ochrana bankoviek pred potenciálnym útokom falšovateľov, pretože prvé eurové bankovky boli v obehu v roku 2002 a za tých desať rokov nastal určitý vývoj v reprografickej technike, v počítačovej technike. Falšovatelia dokázali viac alebo menej úspešne napodobniť niektoré ochranné prvky a preto, aby sa im sťažila práca, tak sa dáva do obehu nová bankovka. Pri tomto vytváraní dizajnu novej eurovej bankovky sa zachovávali také tie základné filozofické postupy, ktoré už si ľudia pamätajú z 5 EUR a 10 EUR bankovky, to znamená, že tie základné ochranné prvky sa nachádzajú na tom istom mieste, že nemusia hľadať niečo niekde úplne inde. A ďalšia taká skutočnosť, ktorá tam je, že zachoval sa aj ten základný postup pre širokú verejnosť, že s tými niekoľkými informáciami, ktoré sa ľudia dozvedia, tak pohľadom na bankovku, hmatom a naklonením, dokážu v deviatich prípadoch z desiatich alebo 99 prípadoch zo 100, ak sa tomu trochu venujú, odhaliť falzifikát a nebudú mať potom problémy. Pretože treba si uvedomiť jednu vec, že v danom okamihu každý z nás zodpovedá za obsah svojej peňaženky a keď je tam náhodou falošná bankovka, tak nie je možné ju vymeniť – za falošné peniaze sa náhrada neposkytuje, a u toho posledného, u koho sa zistí falošná

bankovka alebo minca, tak ten má ekonomickú stratu, lebo sa mu jednoducho odoberie bez náhrady. Ale poďme späť k ochranným prvkom. Zachovala sa tam tá nová základná filozofická idea – to je Európa, to znamená, že pribudol ten portrét Európy, nachádza sa na dvoch miestach, budete vidieť v detailoch, potom vás upozorním, že kde. Rozmer bankovky ostal ten istý, základné hlavné farebné odtiene ostali tiež, ale keď ste si tu všimli už na začiatku a fotografovali ste si alebo porovnávali ste starú bankovku série S1 s novou bankovkou série Európa, tak vidíte, že táto nová bankovka má trošku výraznejšie, také jasnejšie farby. Dalo by sa povedať, že je taká trošku pestrejšia, jasnejšia a krajšia. Samozrejme, na rozdiel od tej prvej série sú tu nové ochranné prvky, o ktorých sa bude rozprávať neskôr. Tuto vidíte podrobnejšie trošku tie rozdiely medzi starou a novou sériou. Pribudli k tým – tí pozornejší si všimli, že pribudli tam skratky Európskej centrálnej banky vo viacerých jazykových mutáciách, je to z toho dôvodu, že od toho roku 2002 vstúpili do Európskej únie ďalšie štáty a v súlade s platnými dohovormi a platnou legislatívou sa pripravuje aj tá jazyková mutácia na prípadné vstupy ďalších štátov do eurozóny. Takže vidíte tam pod tým veľkým nominálnym hodnotovým číslom 20 sú tri riadky, skratky našej meny, je tam latinkou euro, potom je tam gréckym písmom napísané euro a potom cyrilikou. Tieto hlavné motívy, ktoré sú tam, tak došlo trošku k zmene dizajnu toho mosta, že je taký plastickejší, je tak trošku mierne naklonený – to sú tí, ktorí pozorne sledujú bankovky, tak zistia tieto detaily. Keď sa pozrieme na rubovú stranu a vidíme tam mapu Európy, tak tam došlo tiež k zmene, lebo od roku 2002 sa stali členmi Európskej únie Cyprus, Malta, takže oni sú tam zobrazení na tej mape Európy tak isto ako ostatné štáty. Kontrola hmatom – základný nosný materiál, to znamená bavlna, bavlnený papier – ostal ten istý, charakteristický je tým, že od klasického papiera, ktorý je celulózový, tento je taký pružnejší, mäkkší v tom zmysle, že ľahšie sa ohýba a tá jeho pružnosť, tá vydrží oveľa väčšiu námahu ako obyčajný klasický drevitý papier. Tu by som upozornil jednu vec, že tí z vás, ktorí pozorne skúmate bankovky, tak zistíte, že od 20 EUR bankovky vyššie pravdepodobne sa už nebude používať – teda na dvadsiatke určite – nie je použitá taká ochranná vrstva, jemná umelá hmota. Tá bola použitá len na nižších nominálnych hodnotách 5 EUR a 10 EUR z toho dôvodu – keďže sú to nižšie nominálne hodnoty a výroba stojí určitú sumu, tak aby tieto bankovky mali dlhšiu životnosť, tak preto sa potiahli takou jemnou vrstvou umelej hmoty, aby trošku dlhšie vydržali. Od tejto dvadsiatky už tento umelohmotný povlak na tej bankovke sa nenachádza. To som už spomínal – tieto skratky neslúžia len na to, aby sa tam uviedli názvy Európskej centrálnej banky v rôznych jazykových verziách, ale je to už aj jedna z tých metód, ktorou môžeme overovať pravosť – a síce hmatom – že keď prejdeme bruškami prstov po týchto písmenkách, tak

zistíme, že je to taký reliéf, ktorý sa dá nahmatať, ktorý vystupuje. Je to vytvorené špeciálnou hĺbkotlačou, to je taká špeciálna technológia, ktorá sa používa pri tlači bankoviek. Pri kontrole hmatom ešte môžeme potom okrem toho papiera a tej hĺbkotlače ešte si pozrieť, či nie je tuta nejak, najmä na falzifikátoch, umelo nalepená táto fólia a neodpadáva – a podobné záležitosti. Ale to sú už také technické detaily. Kontrola pohľadom – tak tu by som zdôraznil jedno, čo tam ani nie je uvedené, ale to je to, že treba si pozrieť, aké sú nominálne hodnoty, lebo len tak trošku na odľahčenie, existujú falzifikáty s nominálnou hodnotou napríklad 25. Pre nás to je zvláštne, ale napríklad pre Holanďanov nie, pretože oni mali predtým, než zaviedli euro, dvadsaťpäť guldenovú bankovku, takže tam sa pokúšali dať do obehu takéto falzifikáty. Čiže pohľad – skontrolujeme si aj tie čísla – 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500, aby tam neboli nejaké iné hodnoty. Pozrieme sa na rozmer približne – to neznamena, že každý musí presne na milimeter ovládať rozmery bankoviek, ale keby táto dvadsiatka bola výrazne menšia, tak asi tiež niečo nie je v poriadku – alebo výrazne väčšia – myslím teraz ako rozmer päťstoeurovky, tak asi tiež niečo by nebolo v poriadku. Takže to tiež patrí k takej určitej kontrole. No a potom dôležité je sústrediť sa na tú hlavnú farbu. Každá z eurových bankoviek má inú tú hlavnú nosnú farbu a to si je dobré zapamätať. Keby dvadsaťeurovka bola fialová – tak už sme overili a zistili, keby toto bolo fialové, tak už to nebude pravá bankovka. Takže to je tá kontrola pohľadom. Ďalšie veci, ktoré môžeme kontrolovať pohľadom, ale to už potrebujeme sa pozrieť v priehľade proti svetlu, a to tam sú uvedené tie okienka s portrétom – to sa nachádza tu v holografickom prúžku, druhé okienko zhora. Je to také špeciálne okienko, ktoré je vlastne priehľadné – z jednej strany, z druhej strany – a vnútri v tom okienku je zobrazený práve ten portrét Európy z tej vázy, ktorá sa nachádza v parížskom Louvri. Ďalší ochranný prvok, ktorý môžeme skúmať, tak to je vlastne ochranný prúžok, to je vlastne taká umelohmotná časť bankovky vložená do hmoty papiera, ona nie je nalepená zhora, a tam – my keď sa na ňu pozeráme v priehľade proti svetlu, vyzerá ako taká súvislá čierna čiara a vidíte tam ešte pod zväčšením, že podľa nominálnej hodnoty je tam vždy uvedená skratka euro a nominálna hodnota 5, 10, 20 a ďalej. A je to tak uspôsobené, že keď sa pozriete z jednej strany, z druhej strany, tak vždy sa to dá nejak normálne prečítať. Posledná vec, na ktorú by som vás upozornil pri kontrole pohľadom, je vodoznak. Ten sa nachádza v tomto vodoznakovom kupóne, toto je tá svetlá časť, kde vlastne v podstate nie je nič vytlačené. Vodoznak je súčasťou papiera a je to taká ilúzia hry svetla a tieňa. To znamená, že pri výrobe toho bankovkového papiera ten vodoznak vlastne to je miesto, kde je papier trošku tenší a trošku hrubší. A potom keď sa pozeráme v priehľade proti svetlu, tak získavame taký plastický obraz, a ten plastický obraz sa skladá z dvoch častí: je tam opäť portrét Európy

a časť toho hlavného architektonického motívu toho okna. A potom je tam ešte jeden špeciálny vodoznak, to je vlastne veľmi jasné hodnotové číslo tej bankovky, ktorá to je, takže v tomto prípade tuto je dvadsiatka taká veľmi svetlá. Vodoznak sa dá odstrániť z bankovky len tak, že by sme ho vystrihli, lebo on je súčasťou tej hmoty, on sa nedá vyprať, on sa nedá nejakým iným spôsobom odstrániť. Pri kontrole naklonením sa využíva dynamická vlastnosť niektorých ochranných prvkov, ktoré máme na bankovke, a tu na tejto 20 EUR bankovke sa sústredíme na dve také časti. Jedna z nich je toto smaragdové číslo, táto veľká hodnota 20 a potom ten holografický prúžok, ktorý tuto pozostáva zo štyroch takých častí. Keď sklápame tú bankovku, tak vidíme taký dynamický efekt, ktorý vlastne na tých pravých bankovkách je, a ktorý vlastne odlišuje falzifikáty od pravých bankoviek. Ak sa sústredíme na túto nominálnu hodnotu, toto smaragdové číslo – a keď budete sklápať túto bankovku a pozriete sa bližšie – tak zistíte, že pri sklápaní bankovky zhora dole – ale to sa musíte pozerat' z podstatne väčšej blízkosti – tak zistíte, že dynamicky sa mení tá farba, tmavá tak ide pekne postupne dole. Tuto tam sú tie tri okienka, možno si to všimnete, ťažko sa to fotografuje – vľavo je v hornej časti svetlozelené a dole je tmavé. Potom sa to posúva do stredu a potom až úplne dole. Takže toto je ten jeden dynamický efekt a potom ten druhý – to sú tieto hologramy, a to som už spomínal, že tam sú tie štyri základné časti – každé okienko ukazuje iný taký motív, ale spoločnosťou vlastnosťou tohto holografického prvku je to, že pri zmene uhla dopadu a odrazu svetla máme vlastne taký dúhový efekt zmeny farby. Ďalšie také podrobnosti, ktoré by ste si chceli pozrieť – by som odporúčal buď našu stránku www.nbs.sk alebo tie, čo tam boli uvedené. Tam sa nachádzajú aj určité také videosekvencie, ktoré si môžete pozrieť, možno by boli vhodné aj pre vašu potrebu, že by sa to dalo vidieť a ukázať prípadne divákovi, že ako fungujú tieto ochranné prvky. Tieto ďalšie ochranné prvky, to už možno väčšina z nás ani nebude skúmať, lebo ako už názov hovorí – mikropísma – tak je to veľmi malá tlač, ktorú vlastne vidieť len pod zväčšením, preto je tá lupa. Na každej bankovke sa nachádzajú v rôznych častiach. Opäť sú to maličké texty, ktoré sú vytlačené hĺbkotlačou, čiže pod príslušným zväčšením sú výrazne čitateľné – ako vidíte tam - napríklad v tom ráme okna v ľavej časti, úplne vľavo, keď vidíte tak tam je, že euro 20 v tom strede. Takto keď sa pozriete na tú bankovku, tak vlastne vidíme v podstate – tí, čo už máme horšie oči, tak vidíme len súvislú tmavomodrú čiaru – ale krásne pod zväčšením – lupa, mikroskop je ešte lepší – tak už vidíte. A vravím, ale tieto mikrotlače sú rôzne, ale to už nie je určené pre každého z nás, lebo ťažko si dokážem predstaviť, že by sme chodili s lupou a v obchode by sme teraz skúmali bankovku lupou, že či je pravá alebo nie. Ono bolo by to dobré, ale nikto z nás to nerobí. Tu by som ešte upozornil na poslednú časť pri sériovom čísle, že opäť sa skladá

z dvoch častí – je tam jedno kompletne sériové číslo, ktoré pozostáva z dvoch písmen a potom je tam séria číslíc. To prvé písmeno v rade, to vlastne určuje tlačiareň, ktorá vyrobila bankovku a to ďalšie, to už je len potom kombinácia písmena abecedy a číslíc. A tam potom to také zvislé, vertikálne vytlačené farbou nominálnej hodnoty, tak to je len zadná časť toho sériového čísla. Ďalej sú na bankovke ďalšie rôzne ochranné prvky, ale tie sú už určené skôr pre špecialistov, pre prístroje, ktoré sa tu spomínali, ktoré overujú bankovky a podobné záležitosti, kto chce, tak si môže pozrieť buď na našej stránke alebo iných zdrojoch informácií, tuto sú tiež niektoré uvedené, kde by sa dalo zistiť podrobnejšie, že čo všetko na tej bankovke je. K tejto bankovke by som ešte povedal – nielen k tejto, ale ku všetkým eurovým bankovkám, že centrálna banka sú postavené pred takú trošku ťažkú úlohu, že bankovka musí byť jedinečná, každý jeden kus je originál, pravá bankovka, a zároveň musia byť, ako ste počuli, až v miliardových kusoch identické. Tak samozrejme sú tu také drobné odchýlky v rozmeroch, ale tam to je presne v technickej špecifikácii definované, že tento prúžok napríklad, ten sa posúva trošku doprava, doľava, nie je na jednom mieste, lebo by boli problémy, keby sa balili bankovky do zväzkov. Takže to je jedna stránka, ktorá sa musí zabezpečiť, ktorá nie je ľahká. Aby sme zistili, že každá bankovka je identická, tak to je – spomínali sme – sériové číslo. Keby sme náhodou mali dve bankovky s rovnakým sériovým číslom, niečo nie je v poriadku, lebo centrálna banka nedávajú do obehu takéto záležitosti. A potom by som spomenul ešte jednu vec, že bankovky sú také trošku schizofrenické dielo v tom zmysle, že je to umelecké dielo, musí sa páčiť ľuďom, nesmie to byť produkt, ktorý by urážal niekoho, ktorý by dehonestoval určitú skutočnosť, ktorú by ľudia odmietali, takže musí tá bankovka byť esteticky príťažlivá. Samozrejme, nedá sa to dosiahnuť na sto percent, lebo každý z nás má inú predstavu o kráse – a zároveň je to technický produkt, ako sme spomínali – ochranný prúžok, hologram a ďalšie takéto záležitosti. Takže to je ďalšia takéto problematická záležitosť – spojiť to technické s tým krásnym, ale v konečnom dôsledku myslím si, že keď od zajtra budú mať ľudia v obehu 20 EUR bankovku, tak budú asi – aspoň dúfam – spokojní s tým, čo sme sa snažili ponúknuť širokej verejnosti. Ďakujem, to je zatiaľ všetko.

Branislav Toma, Pravda

Ja by som chcel poprosiť, že či už máte nejaké skúsenosti – pomohli nové 5 EUR a 10 EUR bankovky v boji proti falzifikátom? Ja neviem – či sa ľahšie odhaľujú falošné bankovky alebo ich je menej?

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel NBS

Pýtate sa na nejaký rozdiel medzi prvou sériou a druhou sériou?

Branislav Toma, denník Pravda

Hej, že či tá druhá séria pomohla.

Gabriel Schlosser, expert prípravy a ochrany platidiel NBS

Nerobíme takýto prehľad, nesledujeme v takomto zmysle. Tu si musíte uvedomiť jednu vec – ak ste si všimli, na začiatku boli uverejnené dva také grafy a tým, že dávame do obehu novú bankovku, ktorá je úplne – z technického hľadiska je iná ako tá prvá séria – tak nemôžeme porovnávať dva – to nie sú identické produkty, že by sme ich mohli porovnávať. Ale čo je najdôležitejšie, od zajtra táto bankovka začne byť postupne masívne v obehu a táto sa postupne začne strácať, čiže aj keby sme sledovali nejaké takéto údaje, tak nič by to nevykazovalo, pretože aj falšovatelia keď vedia, že od zajtra bude v obehu nová bankovka a vedia aj tú skutočnosť, že táto sa postupne sťahuje z obehu, tak postupne svoju aktivitu sústredia na nový nominál, lebo tento bude dlhšie v obehu pravdepodobne ako tá stará verzia. Takúto štatistiku nerobíme.

Helena Kokolová, TASR

Mňa by zaujímalo v súvislosti s prípravou, kedy ste povedali, že okolo 20 % subjektov sa vlastne nezapojilo do toho, aby menilo software, že ak sa teda ľudia stretnú s tým, že nebudú môcť platiť novou bankovkou – ako by sa mali zachovať? Alebo čo majú tie subjekty robiť, o aké subjekty ide? Keď som to správne pochopila.

Andrej Slížik, vedúci oddelenia peňažného obehu NBS

Asi narážate na to – ostatní – 82 % pripravení – tam sú všetky firmy, ktoré napríklad používajú zariadenia na to, aby spracovali tržby. To, že sa oni rozhodnú, že to zariadenie updatujú neskôr alebo v čase, keď im na to príde plánovaný servis, neznamená, že ľudia budú mať problémy pri platení v tom obchode. Oni primárne tie zariadenia používajú na spočítanie, spracovanie tržieb alebo sú to takéto zariadenia. Takže tie skúsenosti, ktoré máme – sú to vlastne aj tí, ktorí naozaj čakajú na ten plánovaný servis, ktorý budú mať. Nepredpokladáme nejaké problémy.

Tibor Starovič, MTI

Sú ešte nejaké staré zásoby z týchto dvadsaťeuroviek starých, budú ešte?

Andrej Slížik, vedúci oddelenia peňažného obehu NBS

Áno, máme ešte samozrejme zásoby aj prvej série a všetky zásoby, ktoré máme prvej série pôjdu do obehu ešte.

Martina Solčányiová, hovorkyňa NBS

V prípade, že nie je ďalšia otázka, tak ďakujem veľmi pekne za účasť.